

bylo teprve 16 let, že jest tedy osobou nezkušenou a politicky nezralou, nemohl soud nabýti přesvědčení, že obžalovaná skutečně tento cíl sledovala . . . » Nelze sice připustiti, že toto odůvodnění je nejasné, jak vytýká zmateční stížnost, poněvadž rozsudek zřetelně vyslovuje, že vyžaduje k naplnění skutkové podstaty deliktu ve směru subjektivním, by se úmysl pachatele nesl přímo za bezprávným účinkem, k dosažení toho porušení zákona, o němž mluví § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., ale jest přisvědčiti zmateční stížnosti v tom, že soud vykládá skutkovou podstatu § 15 čís. 3 nesprávně, ježto se ve směru subjektivním nevyžaduje k tomuto zločinu přímé vybízení, nýbrž stačí již pouhé podněcování k vojenskému zločinu, takže jeho skutkovou podstatu zakládá každé jednání, jímž pachatel působí na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí a jímž nepřímo má být vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon v určitém směru. Trestnost pachatelova není tudíž vyloučena již tím, že neměl přímý úmysl způsobiti porušení zákona v § 15 čís. 3 uvedené, že tedy nevyžýval přímo k páchání vojenských zločinů, nýbrž stačí, že jen k němu — třebas i nepřímo — podněcoval, jak právě bylo uvedeno.

Nesprávným výkladem pojmu podněcování zavinil soud zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. To by ovšem nestačilo, by rozsudek mohl být zrušen, an soud podle dalšího odůvodnění zprošťujícího výroku nenabyl ani přesvědčení, že si byla obžalovaná vědoma významu a dosahu obsahu přednášené básně, toho, že se obsahem této básně vybízí přímo nebo nepřímo ke zločinům vojenským, a odůvodnil své přesvědčení v tomto směru tím, že obžalované bylo teprve 16 let, že jest tedy osobou nezkušenou a politicky nezralou. Právem vytýká zmateční stížnost tomuto výroku, že jest neúplný. Není sice správná výtku, že si rozsudek nevšímá okolnosti, zdůrazněné již v obžalobě, že trestní tendence básně, vybízení vojáků k vojenským zločinům, jest tak zřejmá a patrná, že i mladistvá osoba ji musila poznati, neboť obsahem a významem básně se zabývá, výslovně uváděje, že se obsahem této básně vybízí přímo nebo nepřímo ke zločinům vojenským. Naproti tomu jest oprávněna výtku, že si soud nevšiml udání samé obžalované, že již častěji při takových schůzkách přednášela. Již tato skutečnost dopouští, ano šlo o přednášky spolku vysloveně politického, závěr, že obžalovaná jest přes svůj mladistvý věk rozumější a v politických věcech zkušenější, než bývají jinak děvčata v jejím věku (16 let). Tím však byla pomínuta mlčením okolnost, rozhodná pro otázku viny, uváží-li se, že k správnému zodpovězení otázky subjektivní viny obžalované, byla-li si vědoma, že její jednání jest způsobilé vyvolati u přítomných duševní stav, v němž by byli náchylni k páchání činů a opomenutí, které se trestají jako vojenské zločiny, jest nutné formálně bezvadné zjištění, zda si mohla či musela uvědomiti význam a dosah trestně závadného obsahu přednášené básně.

Čís. 3615.

Předchozí odsouzení pro čin uvedený v § 2 zákona o podmíněném odsouzení vylučuje za podmínek tam stanovených podmíněné od-

souzení, i když bylo ohledně onoho předchozího odsouzení vysloveno, že se odsouzený osvědčil.

(Rozh. ze dne 5. října 1929, Zm II 102/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 14. února 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zločinem podvodu podle § 197, 200, 201 d) tr. zák. a přestupkem podle §§ 2, 12, 32 a 36 zbroj. pat., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud odepřel stěžovateli napadeným rozsudkem podmíněné odsouzení s odůvodněním, že podmíněné odsouzení je v souzeném případě podle § 2 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. vyloučeno, protože stěžovatel byl rozsudkem krajského soudu v Jihlavě ze dne 13. ledna 1922 podmíněně odsouzen pro zločin krádeže do těžkého žaláře na pět neděl, při čemž bylo vysloveno, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné, a ode dne, kdy bylo vysloveno, že se podmíněně odsouzený ve zkušební době osvědčil, t. j. ode dne 18. února 1925, neuplynulo do dne, kdy stěžovatel spáchal nový trestný čin (podle rozsudku spáchal stěžovatel zločin zpronevěry podle § 183 tr. zák. dne 31. května 1927, zločin podvodu podle §§ 197, 200, 201 d) tr. zák. v červnu 1927 a přestupky podle §§ 32, 36 zbr. pat. v letech 1926 a 1927), deset let. Stěžovatel uplatňuje v tomto směru zřejmým poukazem zmatek podle § 281, čís. 11 tr. ř., tvrdě v odvolání z tohoto výroku, že tím, že bylo krajským soudem v Jihlavě usnesením ze dne 18. února 1925 vysloveno, že se stěžovatel ve zkušební době osvědčil, zanikly veškeré právní následky odsouzení pro onen zločin krádeže, tak že nalézací soud měl případ posuzovati tak, jako kdyby stěžovatel vůbec nebyl trestán, a neměl proto stěžovateli z tohoto důvodu odepřiti dobrodiní podmíněného odsouzení. Stížnosti nelze přiznati oprávnění. Druhý odstavec § 1 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. ustanovuje sice, že, osvědčil-li se vinník podmíněně odsouzený v době zkušební, pokládá se za to, že nebyl odsouzen, avšak § 2 téhož zákona stanoví, že podmíněné odsouzení je vyloučeno, byl-li vinník již dříve odsouzen pro zločin na dobu delší 3 měsíců nebo vůbec pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné a neuplynulo-li do dne, kdy spáchal nový trestný čin, při zločinech 10 let ode dne, kdy bylo podle tohoto zákona vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, a tato v § 2 zák. o podmíněném odsouzení stanovená zásada je pro soud závaznou. Podle řečeného uplynulo ode dne, kdy bylo krajským soudem v Jihlavě podle § 8, odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení vysloveno, že se stěžovatel, jenž byl citovaným rozsudkem pro zločin krádeže spáchaný z pohnutky nízké a nečestné podmíněně odsouzen, ve zkušební době osvědčil, do dne, kdy se stěžo-

vatel dopustil nového trestného činu, deset let. Zaujal-li nalézací soud za tohoto stavu věci stanovisko, že podmíněné odsouzení je v souzeném případě podle § 2 zák. o podmíněném odsouzení vyloučeno, odpovídá toto jeho stanovisko plně posléze cit. ustanovení zákona, jehož bylo nalézacímu soudu dbáti. Rozsudek není tudíž stížen zmatkem podle § 281 čís. 11 tr. ř.

Čís. 3616.

Výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř., totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k dolíčení předpokladů hmotně-právního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky o trestu a podmíněném odsouzení.

Zákon čís. 417/1920 sb. z. a n. a příslušná prováděcí nařízení byly vydány jen ve prospěch takových vlastníků válečných půjček, kteří vyhovovali stanoveným podmínkám, tedy zejména jen ve prospěch upisovatelů příslušných do republiky Československé, kteří byli vlastníky válečných půjček dne 28. října 1918; stát nechtěl a neměl příčiny zjednávat si oním způsobem úvěr od upisovatelů takto kvalifikovaných.

Byly-li tudíž dohlédací orgány státní o kvalitě upisovatelů uvedeny v omyl a titry IV. státní půjčky byly takovým neoprávněným upisovatelům vydány, byl stát poškozen (§ 197 tr. zák.); okolnost, že ony zákonné předpisy stanoví přesně podmínky, za nichž lze použití úpisů rakouských a uherských válečných půjček, nečiní tu spáchání podvodu na úkor státu naprosto nemožným.

O beztrestný nezpůsobilý pokus zločinu jde jen, bylo-li použito prostředku k přivedení zamýšleného protiprávního výsledku naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého; pouhá konkrétní nezpůsobilost prostředku nevylučuje trestnost.

Podvod či přestupek podle prvního odstavce § 13 zák. čís. 417/1920 sb. z. a n.; skutková podstata tohoto přestupku.

Zostření trestu těžkého žaláře nebo žaláře nemusí při použití § 55 tr. zák. nastati jen, byl-li trest vyměřen na méně než 6 měsíců.

Není tu vnitřního rozporu, uvádí-li rozsudek jako důvod pro použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 54 tr. zák., že polehčující okolnosti jsou v převaze a dají důvodně očekávati, že se obžalovaný polepší, v úvahách o podmíněném odsouzení pak dává výraz přesvědčení, že k polepšení obžalovaného jest potřebí výkonu trestu.

Při řešení otázky, zda lze důvodně očekávati, že odsouzený povede pořádný život i bez výkonu trestu (§ 1 zák. čís. 562/1919) jest především přihlížeti k osobnosti a k osobním poměrům vinníka, jakož i k povaze činu a ke způsobu jeho provedení, pokud z těchto okolností lze usouditi na ony subjektivní momenty.